

Inleiding

Op initiatief van de grootste partij, Onafhankelijk Moerdijk, zijn op 21 maart jl. de acht partijen (Onafhankelijk Moerdijk, VVD, Moerdijk Lokaal, Burgerbelangen Moerdijk/BBBBondgenoot, CDA, PvdA, ChristenUnie en D66) bijeengekomen. Alle partijen hebben hun eerste reactie gegeven op de verkiezingsuitslag en over de verdere aanpak. Ook is gesproken over de te benaderen (in)formateur. Zij hebben ingestemd met de benoeming van mevrouw Heleen van Rijnbach als informateur. Zij is die avond nog benaderd door de lijsttrekker van de grootste partij. Zij heeft de opdracht aanvaard.

Opdracht informateur

De opdracht die aan haar is meegegeven in deze informatiefase is om:

1. te onderzoeken of coalitievorming op basis van een werkbare meerderheid van de raad mogelijk is en te komen tot de meest logische variant van een coalitie, met tevens een tweede optie;
2. te onderzoeken of er overeenstemming is over de belangrijkste beleidsprioriteiten/projecten voor de komende raadsperiode (bestuursakkoord op hoofdlijnen).

En op basis hiervan een advies uit te brengen. In de opdracht is aan haar de keuze gelaten hoe en wanneer zij dit advies zou kunnen uitbrengen.

Gesprekken met de acht partijen

Op 22, 23 en 29 maart heeft de informateur samen met de griffier gesprekken gevoerd met twee onderhandelaars namens iedere partij. Dit op basis van eenduidige vragen over o.a. de belangrijkste beleidsprioriteiten, de rol van Moerdijk in de regio, de veranderende rollen van de gemeente en inwoners in de komende raadsperiode.

De sfeer tijdens alle gesprekken was open en constructief. Los van de uitkomst om te komen tot de meest logische variant is de behoefte geuit:

- om een bestuursakkoord op hoofdlijnen te maken waarbij, los van de uitkomst van de meest logische variant, de niet-coalitie partijen tijdens het formatieproces op de hoogte worden gehouden en de mogelijkheid krijgen hun punten/beleidsprioriteiten in te brengen;
- de punten genoemd in de verbeteragenda Quick Scan Lokale Democratie uitgangspunt te laten zijn (kapstok) bij het verder invulling geven aan alle beleidsprioriteiten:
"het verstevigen van de verbinding van bestuur (college en raad) met de inwoners in alle kernen. De kracht van inwoners op tal van terreinen moet beter benut worden. Er is volop potentie zaken anders te doen en onderwerpen die in de verbeteragenda staan goed te borgen."

Beleidsprioriteiten

Het zijn van een transparante overheid, duidelijke besluitvorming, goede communicatie en terugkoppeling is door alle partijen als top beleidsprioriteit genoemd. Iedere kern heeft een ander DNA, andere invulling dorps- en stadstafels etc, en maatwerk is geboden. Dit past ook bij de veranderende rollen van de gemeente en de inwoners van Moerdijk waarop de partijen apart bevraagd zijn.

Met stip op twee staat de woningbouwopgave voor alle kernen in de gemeente. Als derde punt veiligheid (fysiek en sociaal) en inzet Boa's. Energietransitie/klimaatadaptatie en duurzaamheid is als vierde beleidsprioriteit genoemd. Ook is er een aantal partijspecifieke zaken genoemd. Verder is aangegeven dat de beleidsplannen die door de raad zijn vastgesteld als eerste worden uitgevoerd.

De rol in de regio

De voortrekkersrol van Moerdijk in de regio West-Brabant (De6, De9 en de verbonden partijen) moet voortgezet worden. "Moerdijk doet ertoe."

De gemeente moet een voorhoedespeler zijn op diverse beleidsterreinen, zoals economie (RWB en Rewin), energietransitie, de omgevingsdienst, de veiligheidsregio en het sociaal domein. Het raadsambassadeursmodel dient gecontinueerd en versterkt te worden.

Voorkeurscoalitie

Zeven van de acht partijen hebben aangegeven Onafhankelijk Moerdijk als coalitiepartij te zien. Ook zeven van de acht partijen geven de voorkeur aan de VVD als coalitiepartij. Alle partijen geven aan Moerdijk Lokaal als coalitiepartij te zien. Een partij die de afgelopen vier jaar constructief met alle partijen heeft samengewerkt en een verbindende component kan zijn.

De meest logische variant, met een werkbare meerderheid van 15 van de 25 zetels, is dan ook een coalitie bestaande uit Onafhankelijk Moerdijk, VVD en Moerdijk Lokaal. De inwoners gaven, aan deze drie partijen, ook in deze volgorde de meeste stemmen tijdens de verkiezingen.

Mijn advies is deze variant in de formatiefase uit te werken.

Tweede optie

Het uitwerken van een tweede voorkeursvariant is met zo'n uitgesproken duiding voor de eerste variant niet realistisch.

Advies aan raad invulling formatiefase

De formatiebespreking vindt eerst inhoudelijk plaats op basis van de beschikbare informatie uit de informatiefase. Deze is beschikbaar in een overzichtelijk Excelbestand. Een mogelijkheid zou zijn hierbij ook de inbreng van de andere partijen te vragen. Dit zou kunnen leiden tot een bestuursakkoord en raadsagenda op hoofdlijnen.

De verwachting is dat de installatie van de wethouders medio mei 2022 kan plaatsvinden, ervan uitgaande dat de risico-inventarisatie van de kandidaat-wethouders beschikbaar is.

Openbaarmaking werkzaamheden

Mijn advies is na de bespreking op 7 april aanstaande mijn bevindingen in openbaarheid aan uw raad terug te koppelen.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'H. van Rijnbach', is written over a circular stamp or seal.

H. van Rijnbach – de Groot